

Vlastnosti lineárných zobrazení

Lineárna algebra

Barbora Pokorná

KAG, FMFI UK

2020

Súčin matic a elementárne riadkové operácie

- vykonanie hociktorej ERO na matici $A = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{pmatrix}$ môžeme nahradiť jej vynásobením zľava vhodnou maticou

- pre výmenu dvoch riadkov použijeme maticu $E_1 = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

$$\text{počítajme: } E_1 \cdot A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{pmatrix}$$

- pre vynásobenie riadku nenulovým prvkom c použijeme maticu $E_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & c & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

$$\text{počítajme: } E_2 \cdot A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & c & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ ca_{21} & ca_{22} & ca_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{pmatrix}$$

- pre pripočítanie c -násobku riadku k inému riadku použijeme maticu $E_3 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ c & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

$$\text{počítajme: } E_3 \cdot A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ c & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} + ca_{11} & a_{22} + ca_{12} & a_{23} + ca_{13} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{pmatrix}$$

Elementárne matice

DEFINÍCIA

Elementárnou maticou stupňa n , pre $n \in \mathbb{N}$, patriacou k danej ERO rozumieme maticu, ktorá vznikne z **jednotkovej** matice I_n práve **vykonaním danej ERO**.

VETA

Nech je daná matica $A \in M_{k,s}(R)$ a nech matica B vznikla z A vykonaním práve jednej ERO. Potom $B = EA$, kde E je **elementárna** matica **stupňa k** patriaca k tejto ERO.

PRÍKLAD

$$\text{Ak } A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 & 3 \\ 1 & 0 & -2 & 1 \\ 4 & 0 & 2 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow[1.\text{r} \leftrightarrow 2.\text{r}]{\sim} \begin{pmatrix} 1 & 0 & -2 & 1 \\ 2 & 1 & 0 & 3 \\ 4 & 0 & 2 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow[2.\text{r} += (-2) \cdot 1.\text{r}]{\sim} \begin{pmatrix} 1 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 4 & 1 \\ 4 & 0 & 2 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow[3.\text{r} += (-4) \cdot 1.\text{r}]{\sim} \begin{pmatrix} 1 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 4 & 1 \\ 0 & 0 & 10 & -4 \end{pmatrix} = B,$$

$$\text{tak } B = E_3 E_2 E_1 A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ -4 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 & 3 \\ 1 & 0 & -2 & 1 \\ 4 & 0 & 2 & 0 \end{pmatrix}.$$

Predpis lineárneho zobrazenia prislúchajúceho matici M_f

LEMA

Pre ľubovoľnú maticu $C = (c_{ij}) \in M_{m,n}(R)$ získame jej j -ty riadok ako $\vec{e}_j \cdot C$, kde $\vec{e}_j \in R^n$.

DÔKAZ

$$\vec{e}_j \cdot C = (0, \dots, 0, \mathbf{1}, 0, \dots, 0) \cdot \begin{pmatrix} c_{11} & \dots & c_{1n} \\ \dots & \dots & \dots \\ c_{j1} & \dots & c_{jn} \\ \dots & \dots & \dots \\ c_{m1} & \dots & c_{mn} \end{pmatrix} = (c_{j1}, \dots, c_{jn})$$

VETA

Nech M_f je matica lineárneho zobrazenia $f: R^k \rightarrow R^s$. Potom pre každé $\vec{x} = (x_1, \dots, x_k) \in R^k$ máme $f(\vec{x}) = f(x_1, \dots, x_k) = (x_1, \dots, x_k) \cdot M_f$.

DÔKAZ

$$\begin{aligned} f(\vec{x}) &= f(x_1 \vec{e}_1 + \dots + x_k \vec{e}_k) = x_1 f(\vec{e}_1) + \dots + x_k f(\vec{e}_k) = x_1 \vec{e}_1 M_f + \dots + x_k \vec{e}_k M_f \\ &= (x_1 \vec{e}_1 + \dots + x_k \vec{e}_k) \cdot M_f = (x_1, \dots, x_k) \cdot M_f \end{aligned}$$

Vektory ako stĺpce

- my pracujeme s vektormi ako „riadkami“, t. j. maticami typu $1 \times n$

$$\vec{x} = (x_1, \dots, x_n)$$

- v niektorej literatúre autori chápu vektory ako „stĺpce“, t. j. maticami typu $n \times 1$

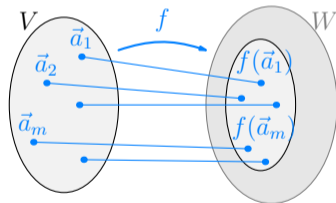
$$\vec{x} = \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix}$$

- štandardné bázové vektory sú potom \vec{e}_i^T , kde \vec{e}_i je štandardný bázový vektor v našom chápaní
- potom matica lineárneho zobrazenia $h: R^n \rightarrow R^p$ je definovaná ako M^h typu $p \times n$ taká, že jej i -ty stĺpec je $h(\vec{e}_i^T)$
- pre každú maticu jej j -ty stĺpec dostaneme tak, že ju sprava vynásobíme vektorom \vec{e}_j^T
- čiže potom máme: $h(\vec{x}) = M^h \cdot \vec{x}$, kde \vec{x} je ľubovoľný vektor z R^n chápaný ako stĺpec

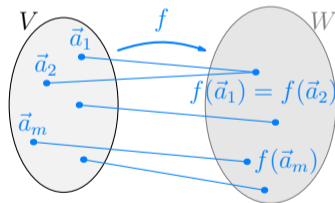
Injektívne, surjektívne a bijektívne lin. zobr.

VETA: Nech V je **konečne generovaný** vektorový priestor nad poľom R , nech $f: V \rightarrow W$ je **lineárne** zobrazenie a nech pre $m \in \mathbb{N}$ je $\langle \vec{a}_1, \dots, \vec{a}_m \rangle$ je ľubovoľná **báza** priestoru V . Potom

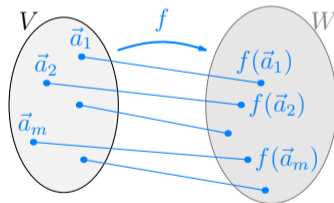
- 1** f je **injektívne** práve vtedy, keď $f(\vec{a}_1), \dots, f(\vec{a}_m)$ sú lineárne nezávislé
- 2** f je **surjektívne** práve vtedy, keď $f(\vec{a}_1), \dots, f(\vec{a}_m)$ generujú celý vektorový priestor W
- 3** f je **linárny izomorfizmus** (bijektívne) práve vtedy, keď $f(\vec{a}_1), \dots, f(\vec{a}_m)$ je báza priestoru W

Obr. 1: f injektívne

Obr. 2: f surjektívne

Obr. 3: f bijektívne

Poznámka: Lineárne zobrazenie medzi nenulovými konečne generovanými VP je **lineárnym izomorfizmom** práve vtedy, keď zobrazuje **bázu na bázu**.

Dôkaz vety – injektívnosť

DÔKAZ

1 „ \Rightarrow “: nech f je injektívne.

Zvoľme nejaké $\alpha_1, \dots, \alpha_m \in R$ také, že $\alpha_1 f(\vec{a}_1) + \dots + \alpha_m f(\vec{a}_m) = \vec{0}$.

Z lineárnosti f potom máme $f(\alpha_1 \vec{a}_1 + \dots + \alpha_m \vec{a}_m) = \vec{0}$.

Lenže lineárne zobrazenie aj nulový vektor zobrazí na nulový, tj. $f(\vec{0}) = \vec{0}$.

Keďže f je injektívne, tak sa musí platiť $\alpha_1 \vec{a}_1 + \dots + \alpha_m \vec{a}_m = \vec{0}$.

Keďže $\langle \vec{a}_1, \dots, \vec{a}_m \rangle$ je báza a teda ide o LN vektory, tak musí ísť o triviálnu LK, čiže všetky $\alpha_1 = \dots = \alpha_m = 0$. A teda aj vektory $f(\vec{a}_1), \dots, f(\vec{a}_m)$ sú LN.

„ \Leftarrow “: nech $f(\vec{a}_1), \dots, f(\vec{a}_m)$ sú lineárne nezávislé.

Nech pre nejaké $\vec{x}, \vec{y} \in V$ máme $f(\vec{x}) = f(\vec{y})$.

Nech ich vyjadrenie v báze je $\vec{x} = \gamma_1 \vec{a}_1 + \dots + \gamma_m \vec{a}_m$ a $\vec{y} = \delta_1 \vec{a}_1 + \dots + \delta_m \vec{a}_m$.

Potom máme $f(\gamma_1 \vec{a}_1 + \dots + \gamma_m \vec{a}_m) = f(\delta_1 \vec{a}_1 + \dots + \delta_m \vec{a}_m)$.

Z lineárnosti zobrazenia f dostaneme $\gamma_1 f(\vec{a}_1) + \dots + \gamma_m f(\vec{a}_m) = \delta_1 f(\vec{a}_1) + \dots + \delta_m f(\vec{a}_m)$.

Po úprave $(\gamma_1 - \delta_1) f(\vec{a}_1) + \dots + (\gamma_m - \delta_m) f(\vec{a}_m) = \vec{0}$, lenže vektory $f(\vec{a}_1), \dots, f(\vec{a}_m)$ sú LN.

Čiže pre $i = 1, \dots, m$ máme $\gamma_i - \delta_i = 0$ a teda $\vec{x} = \vec{y}$, čiže zobrazenie f je injektívne.

Dôkaz vety – surjektívnosť, bijektívnosť

2 „ \Rightarrow “: nech f je surjektívne. Chceme ukázať, že $W = [f(\vec{a}_1), \dots, f(\vec{a}_m)]$.

Určite platí $[f(\vec{a}_1), \dots, f(\vec{a}_m)] \subset W$, lebo W je vektorový priestor.

Teraz ukážeme opačnú inklúziu.

Keďže f je surjektívne, ku každému $\vec{y} \in W$ existuje $\vec{b} \in V$ také, že $f(\vec{b}) = \vec{y}$.

$\langle \vec{a}_1, \dots, \vec{a}_m \rangle$ je báza vo V , teda \vec{b} má jednoznačné vyjadrenie v tvare $\vec{b} = \beta_1 \vec{a}_1 + \dots + \beta_m \vec{a}_m$.

Využitím lineárnosti f máme $\vec{y} = f(\vec{b}) = f(\beta_1 \vec{a}_1 + \dots + \beta_m \vec{a}_m) = \beta_1 f(\vec{a}_1) + \dots + \beta_m f(\vec{a}_m)$,

teda $\vec{y} \in [f(\vec{a}_1), \dots, f(\vec{a}_m)]$. Takže aj $W \subset [f(\vec{a}_1), \dots, f(\vec{a}_m)]$. Záver: $W = [f(\vec{a}_1), \dots, f(\vec{a}_m)]$.

„ \Leftarrow “: nech $W = [f(\vec{a}_1), \dots, f(\vec{a}_m)]$.

Potom pre každý vektor $\vec{y} \in W$ existujú $\delta_1, \dots, \delta_m \in R$ také, že $\vec{y} = \delta_1 f(\vec{a}_1) + \dots + \delta_m f(\vec{a}_m)$.

Z lineárnosti f máme $\vec{y} = f(\delta_1 \vec{a}_1 + \dots + \delta_m \vec{a}_m)$. Teda pre každý vektor $\vec{y} \in W$ existuje

$\vec{d} = \delta_1 \vec{a}_1 + \dots + \delta_m \vec{a}_m \in V$ taký, že $\vec{y} = f(\vec{d})$. Čiže f je surjektívne.

3 „ \Leftrightarrow “: f je bijektívne $\Leftrightarrow f$ je injektívne aj surjektívne \Leftrightarrow vektory $f(\vec{a}_1), \dots, f(\vec{a}_m)$ sú lineárne nezávislé a zároveň generujú celý priestor $W \Leftrightarrow \langle f(\vec{a}_1), \dots, f(\vec{a}_m) \rangle$ je báza vo W

DÔSLEDOK

Nech $f: V \rightarrow W$ je lineárne zobrazenie a V je konečne generovaný.

- 1 Ak f je injektívne, tak $\dim(V) \leq \dim(W)$.
- 2 Ak f je surjektívne, tak $\dim(V) \geq \dim(W)$.
- 3 Ak f je lineárny izomorfizmus, tak $\dim(V) = \dim(W)$.

Priestory lineárne izomorfné s $V = R^n$

DÔSLEDOK

Každý n -rozmerný vektorový priestor nad poľom R je lineárne izomorfný s vektorovým priestorom R^n .

DÔKAZ

- nech V je n -rozmerný VP nad R , nech $\langle \vec{a}_1, \dots, \vec{a}_n \rangle$ je jeho báza
- nech $\langle \vec{e}_1, \dots, \vec{e}_n \rangle$ je štandardná báza v R^n
- podľa základnej vety o lin. zobr. existuje práve jedno lin. zobr. $f: V \rightarrow R^n$ také, že $f(\vec{a}_i) = \vec{e}_i$ pre $i = 1, \dots, n$
- keďže f zobrazuje bázu na bázu, je to lin. izomorfizmus a teda $V \cong R^n$

Príklad lineárneho izomorfizmu

PRÍKLAD

Nech $V = R^n$ a $W = M_{n,n}^{diag}(R)$ je VP diagonálnych matíc stupňa n .

Tieto vektorové priestory sú **lineárne izomorfné**.

Hľadaný lineárny izomorfizmus je napr. zobrazenie $f: V \rightarrow W$ také, že

$$f(x_1, \dots, x_n) = \begin{pmatrix} x_1 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & x_2 & \dots & 0 \\ & & \ddots & \\ 0 & 0 & \dots & x_n \end{pmatrix}.$$

Poznámka

- pri riešení mnohých otázok lineárnej algebry môžeme pokojne namiesto o danom n -rozmernom VP nad poľom R uvažovať o VP usporiadaných n -tíc prvkov poľa R , teda o R^n
- preto je osobitne dôležité dobre poznať vlastnosti lineárnych zobrazení $R^k \rightarrow R^s$

Lineárne zobrazenia $f: R^k \rightarrow R^s$ a hodnosť matice

VETA

Nech $f: R^k \rightarrow R^s$ je lineárne zobrazenie. Potom

- 1 f je **injektívne** práve vtedy, keď $h(M_f) = k$
- 2 f je **surjektívne** práve vtedy, keď $h(M_f) = s$
- 3 f je **lineárny izomorfizmus** práve vtedy, keď $h(M_f) = k = s$

DÔKAZ

Matica $M_f = \begin{pmatrix} f(\vec{e}_1) \\ \vdots \\ f(\vec{e}_k) \end{pmatrix}$, kde $\vec{e}_1, \dots, \vec{e}_k$ sú vektory štandardnej bázy R^k . Označ. $S = [f(\vec{e}_1), \dots, f(\vec{e}_k)]$.

Vieme, že potom $h(M_f) = \dim(S)$.

- 1 f je **injektívne** $\Leftrightarrow f(\vec{e}_1), \dots, f(\vec{e}_k)$ sú LN $\Leftrightarrow \dim(S) = k \Leftrightarrow h(M_f) = k$
- 2 f je **surjektívne** $\Leftrightarrow W = [f(\vec{e}_1), \dots, f(\vec{e}_k)] = S \Leftrightarrow \dim(S) = \dim(W) = s \Leftrightarrow h(M_f) = s$
- 3 f je **bijektívne** $\Leftrightarrow f$ je injektívne a surjektívne $\Leftrightarrow h(M_f) = k = s$

Príklady na určovanie vlastností lin. zobr.

PRÍKLAD 1

Určte, či je lin. zobr. $g: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$, $g(x_1, x_2) = (2x_1 + 3x_2, -x_1 + 4x_2)$ injektívne, resp. surjektívne.

Zistíme hodnotu matice zobrazenia M_g :

$$M_g = \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ -1 & 4 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & -1/2 \\ 0 & 11/2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \Rightarrow h(M_g) = 2$$

Zobrazenie g je aj injektívne aj surjektívne, je to lineárny izomorfizmus.

PRÍKLAD 2

Určte, či je lin. zobr. $u: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^4$, $u(a_1, a_2, a_3) = (a_1 + a_2, a_1 - a_2, a_2 + 2a_3, 3a_3)$ injektívne, resp. surjektívne.

Zobrazenie určite nemôže byť surjektívne, lebo $\dim(V) = 3 < 4 = \dim(W)$.

Pre určenie injektívnosti zistíme hodnotu matice zobrazenia M_u :

$$M_u = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 3 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 3 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & \frac{1}{2} & 0 \\ 0 & 1 & -\frac{1}{2} & 0 \\ 0 & 0 & 1 & \frac{3}{2} \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & -\frac{3}{4} \\ 0 & 1 & 0 & \frac{3}{4} \\ 0 & 0 & 1 & \frac{3}{2} \end{pmatrix} \Rightarrow h(M_u) = 3$$

Zobrazenie u je injektívne.

Regulárna a singulárna matica

DEFINÍCIA

Štvorcová matica stupňa n nad poľom R je **regulárna**, ak jej **hodnosť je n** . Ak má hodnosť **menšiu ako n** , tak je **singulárna**.

Poznámka: Lin. zobr. $f: R^n \rightarrow R^n$ je **lineárnym izomorfizmom** práve vtedy, keď M_f je **regulárna**.

DEFINÍCIA

Lineárne zobrazenie VP do seba sa nazýva **lineárna transformácia** tohto priestoru.

Lineárna transformácia priestoru R^n je

- **regulárna**, ak je lineárnym izomorfizmom, teda ak jej matica je regulárna,
- **singulárna**, ak nie je lineárnym izomorfizmom, teda ak jej matica je singulárna.

PRÍKLADY

- lineárna transformácia $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$, $f(x_1, x_2) = (x_1 + 2x_2, 2x_1 + 4x_2)$ je singulárna, lebo $h(M_f) = h\left(\begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 4 \end{pmatrix}\right) = 1$
- lineárna transformácia $id_{\mathbb{R}^2}$ je regulárna, lebo $M_{id_{\mathbb{R}^2}} = I_2$ a jej hodnosť je 2

Inverzná matica

- na množine $M_{n,n}(R)$ je násobenie matíc asociatívnou binárnou operáciou
- jej neutrálny prvok je I_n
- pre ktoré matice z $M_{n,n}(R)$ existuje inverzný prvok vzhľadom na násobenie?

DEFINÍCIA

Nech R je pole a nech $n \in \mathbb{N}$. Ak k matici $A \in M_{n,n}(R)$ existuje matica $B \in M_{n,n}(R)$ taká, že $AB = BA = I_n$, tak táto matica je jediná a nazýva sa inverzná matica k matici A a ozn. ju A^{-1} .

PRÍKLAD: K matici $A = \begin{pmatrix} 0 & 3 & 1 \\ 2 & 0 & 3 \\ 1 & 1 & 2 \end{pmatrix}$

je inverzná matica $A^{-1} = \begin{pmatrix} 3 & 5 & -9 \\ 1 & 1 & -2 \\ -2 & -3 & 6 \end{pmatrix}$.

Existencia inverznej matice

VETA

K matici $A \in M_{n,n}(R)$ existuje inverzná matica A^{-1} práve vtedy, keď A je regulárna.

Dôsledok: Ak A je matica regulárnej lineárnej transformácie f_A priestoru R^n , tak k nej inverzná lineárna transformácia je $f_{A^{-1}}$, čiže $(f_A)^{-1} = f_{A^{-1}}$.

DÔKAZ

■ „ \Rightarrow “: nech k matici $A \in M_{n,n}(R)$ existuje inverzná matica A^{-1} . Teda $A.A^{-1} = A^{-1}.A = I_n$.

Nech: $f: R^n \rightarrow R^n$ je lineárne zobrazenie prislúchajúce matici A

$g: R^n \rightarrow R^n$ je lineárne zobrazenie prislúchajúce matici A^{-1}

Potom $M_{g \circ f} = M_f.M_g = A.A^{-1} = I_n = M_{id_{R^n}}$, čiže zložené zobrazenie $g \circ f = id_{R^n}$.

Zároveň $M_{f \circ g} = M_g.M_f = A^{-1}.A = I_n = M_{id_{R^n}}$, čiže aj zložené zobrazenie $f \circ g = id_{R^n}$.

Z toho vyplýva, že g je inverzné zobrazenie k f a teda f je bijektívne.

Čiže f je lineárny izomorfizmus a teda A je regulárna matica.

- „ \Leftarrow “: nech $A \in M_{n,n}(R)$ je regulárna matica.
Čiže $f: R^n \rightarrow R^n$ je **regulárna** lineárna transformácia.

To znamená, že musí existovať k nej inverzná lineárna transformácia $g: R^n \rightarrow R^n$ taká, že $f \circ g = g \circ f = id_{R^n}$. Nech B je matica prislúchajúca k lineárnej transformácii g .

Potom máme $AB = M_f \cdot M_g = M_{g \circ f} = M_{id_{R^n}} = I_n$.

Lenže zároveň $BA = M_g \cdot M_f = M_{f \circ g} = M_{id_{R^n}} = I_n$.

Z toho vidíme, že ku A **existuje inverzná matica** a je ňou matica B .

Príklad hľadania inverznej matice

PRÍKLAD: Majme lineárne zobrazenie $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, ktorého matica je $M_f = \begin{pmatrix} 3 & 2 & 1 \\ 4 & 2 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$. Je zobrazenie lineárnym izomorfizmom? Ak áno, určte inverzné zobrazenie f^{-1} .

Počítajme hodnotu matice zobrazenia:

$$h(M_f) = h \begin{pmatrix} 3 & 2 & 1 \\ 4 & 2 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} = h \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 2 & -3 \\ 0 & 2 & -2 \end{pmatrix} = h \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & -1 \end{pmatrix} = h \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = 3.$$

Teda zobrazenie f je **lineárny izomorfizmus** a môžeme hľadať f^{-1} .

f zobrazuje štandardnú bázu ako $f(1, 0, 0) = (3, 2, 1)$, $f(0, 1, 0) = (4, 2, 1)$, $f(0, 0, 1) = (1, 0, 1)$. Preto pre f^{-1} musí platiť: $f^{-1}(3, 2, 1) = (1, 0, 0)$, $f^{-1}(4, 2, 1) = (0, 1, 0)$, $f^{-1}(1, 0, 1) = (0, 0, 1)$.

Hľadáme maticu $M_{f^{-1}}$:

$$\begin{aligned} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 3 & 2 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 4 & 2 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) &\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 4 & 2 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 3 & 2 & 1 & 1 & 0 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 2 & -3 & 0 & 1 & -4 \\ 0 & 2 & -2 & 1 & 0 & -3 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & -1 & \frac{1}{2} & 0 & -\frac{3}{2} \\ 0 & 0 & -1 & -1 & 1 & -1 \end{array} \right) \sim \\ &\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & \frac{3}{2} & -1 & -\frac{1}{2} \\ 0 & 0 & 1 & 1 & -1 & 1 \end{array} \right) \Rightarrow M_{f^{-1}} = \begin{pmatrix} -1 & 1 & 0 \\ \frac{3}{2} & -1 & -\frac{1}{2} \\ 1 & -1 & 1 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Zoznam použitých obrázkov

- obr. 1, 2, 3: B. Pokorná